

**ХАРКІВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої Ради ХГУ «НУА»
(протокол № 12 від 24.06.2024р.)

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора ХГУ «НУА»
№ 42 від 27.06. 2024 р

проф. Катерина АСТАХОВА

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА)»**

**Другого (магістерського) рівня вищої освіти
Ступінь вищої освіти - магістр
Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність 035 – «Філологія»
Спеціалізація - 035.041 «Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська»**

Харків 2024 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма розроблена на основі стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 – філологія (затверджений наказом МОН від 20.06.2019 р. № 871), законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору професій ДК 009:2010

РОЗРОБНИКИ ОПП

Проектна група:

Керівник проєктної групи (гарант освітньо-професійної програми):

Валюкевич Т. В., кандидат філологічних наук, доцент, доцент загальноакадемічної кафедри іноземних мов Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія».

Розробники програми:

1. Змійова І. В., кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри германської та романської філології та перекладу Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія».

2. Чемоданова М. Ф. кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської та романської філології та перекладу Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія».

Освітню програму **оновлено** на підставі: законодавчих та нормативних актів; Положення про освітні програми у Харківському гуманітарному університеті «Народна українська академія», результатів внутрішнього моніторингу якості освітнього процесу, аналізу ринку праці з урахуванням регіонального контексту, пропозицій випускників та роботодавців.

Освітню програму розглянуто на засіданні кафедри германської та романської філології та перекладу, радою факультету «Референт-перекладач».

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів знаходяться за посиланням:
<https://nua.kharkov.ua/uk/zabezpechennya-yakosti-osviti/audit-osvitnih-program/vidguky-vypusknykiv-osvitnya-programa-035-filologiya/>

Історія освітньої програми:

Розроблено, затверджено та введено в дію у 2023 р.

Внесено зміни, затверджено та введено у дію зі змінами у 2024 р.

1. Профіль освітньої програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія», факультет «Референт-перекладач», кафедра теорії та практики перекладу
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти – магістр Кваліфікація: магістр філології
Офіційна назва освітньої програми	Переклад (англійська мова та друга іноземна мова)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС
Термін навчання	1,5 роки
Наявність акредитації	Рішення Акредитаційної комісії України від 16.06.2016 р., сертифікат акредитації спеціальності 035 «Філологія» УП 21019072 від 17.11.2023 р.
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра /освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста / освітнього ступеня магістра
Мова викладання	Українська / англійська / (німецька / французька / іспанська)
Термін дії освітньої програми	до 1.07.2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nua.kharkov.ua/uk/universitet/osvitni-programy/
2 – Мета освітньої програми	
<p>Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі й проблеми в галузі перекладу (юридичного, суспільно-політичного, медичного, військового, художнього), що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог у діяльності, пов'язаної з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами. Програма також формує професійні компетентності в сфері викладання іноземних мов та перекладу в ЗВО та надає можливість отримати додаткові кваліфікації, зокрема, «юридичний переклад»</p>	

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>Галузь знань – 03 «Гуманітарні науки». Спеціальність: 035 «Філологія». Спеціалізація: 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» <i>Об'єктами</i> вивчення та професійної діяльності є мова(и) (в теоретичному/практичному, синхронному/діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад юридичних, суспільно-політичних, медичних, військових та художніх текстів; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі. <i>Цілі</i> навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі перекладу (юридичного, суспільно-політичного, медичного, військового, літературного), що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаної з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами. <i>Теоретичний зміст</i> предметної галузі становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології та права, зокрема перекладознавства, історії перекладу, теорії права, за рахунок глибокого розуміння теоретичного та практичного змісту дисциплін філологічного та юридичного напрямів; сформувати у здобувачів професійно-орієнтовані комунікативні мовленнєві компетентності та навички, необхідні для забезпечення конкурентоспроможності на вітчизняному і на міжнародному ринку праці. <i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, зокрема перекладацький аналіз; методи і методики дослідження мови і літератури; інформаційно-комунікаційні технології, зокрема технології для здійснення перекладацької діяльності та забезпечення якості дослідження в перекладознавстві.</p>
<p>Орієнтація програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма</p>
<p>Основний фокус програми та спеціалізації</p>	<p>Загальна освіта в галузі перекладу. Акцент робиться на формуванні та розвитку професійних перекладацьких компетентностей, вивченні теоретичних та практичних дисциплін, які сприяють формуванню практичних навичок і</p>

	умінь фахівця здійснювати перекладацьку, дослідницьку та викладацьку діяльність.
Особливості програми	Окрім загально-філологічної підготовки до програми увійшли дисципліни з теорії та практики перекладу з двох мов, які заточені на засвоєння різних змістовних аспектів (юридичний, суспільно-політичний, літературний, технічний тощо). Посилена компонента правових дисциплін. Навчання передбачає проходження обов'язкової практики (науково-педагогічної та виробничої перекладацької) на підприємствах, в організаціях й установах різних форм власності в Україні та за кордоном. Можливість отримання кваліфікації «юридичний переклад».
4 – Придатність випускників до подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Магістр-філолог здатний виконувати зазначену в ДК 003:2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду: 2444.1 Молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади) 2444.1 Науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади) 2444.1 Науковий співробітник-консультант (філологія, лінгвістика та переклади) 2444.1 Філолог-дослідник 2444.2 Гід-перекладач 244.2 Філолог 2444.2 Лінгвіст 2444.2 Перекладач 2444.2 Перекладач технічної літератури 2444.2 Редактор-перекладач
Подальше навчання	Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Використовується студентоцентроване та проблемно-орієнтоване навчання, навчання через науково-дослідну практику та самонавчання. Система методів навчання спирається на принципи цілеспрямованості, бінарності – активної безпосередньої участі викладача і студента. Основними підходами при викладанні та навчанні є гуманістичність, студентоцентризм, системність, технологічність, дискретність. Основні види занять: лекції, семінари, практичні заняття в малих групах, перекладацька та науково-педагогічна практика, самостійна робота, консультації з викладачами, написання магістерської роботи.

Оцінювання	Усні та письмові экзамени, тестування, звіти (на основі рівневої шкали оцінки звітів), публічний захист кваліфікаційних робіт (на основі положення про захист кваліфікаційної роботи) тощо. Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною рейтинговою системою.	
6 – Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність (ІК)	здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК 2	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК 3	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 4	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК 5	Здатність працювати в команді та автономно.
	ЗК 6	Здатність спілкуватися іноземними мовами.
	ЗК 7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
	ЗК 8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК 9	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	ЗК 10	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
	ЗК 11	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
	ЗК 12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	ФК 1	Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
	ФК 2	Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
	ФК 3	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
	ФК 4	Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

	ФК 5	Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
	ФК 6	Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
	ФК 7	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень та спілкуватися на фаховому рівні як усно, так і письмово.
	ФК 8	Здатність досягати запланованого прагматичного результату через використання експресивних, емоційних, логічних засобів мови.
	Додаткові компетентності	
	ФК 9	Здатність керувати перекладацькими проектами, створювати текстові корпуси, керувати системами перекладацькою пам'яті та використовувати автоматичні засоби перекладу та здійснювати локалізацію текстів при перекладі.
	ФК 10	Здатність використовувати автоматичні засоби перекладу та здійснювати локалізацію текстів при перекладі.
	ФК 11	Здатність здійснювати різні види перекладу, здійснювати локалізацію текстів при перекладі.
	ФК 12	Здатність здійснювати переклад, редагувати його з допомогою стилістичних адаптацій згідно з нормами мови перекладу й критеріями адекватного перекладу.
7 – Програмні результати навчання		
	Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:	
ПРН 1	Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	
ПРН 2	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	
ПРН 3	Застосовувати сучасні методика і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.	

ПРН 4	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
ПРН 5	Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
ПРН 6	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення та перекладу для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
ПРН 7	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в перекладознавстві.
ПРН 8	Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення перекладознавства.
ПРН 9	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
ПРН 10	Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).
ПРН 11	Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
ПРН 12	Дотримуватися правил академічної доброчесності.
ПРН 13	Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних та перекладацьких питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
ПРН 14	Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
ПРН 15	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
ПРН 16	Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з перекладознавства для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
ПРН 17	Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі

Додаткові ПРН	
ПРН 18	Створювати текстові корпуси, керувати системами перекладацької пам'яті.
ПРН 19	Працювати в команді, розподіляти обов'язки під час роботи над перекладацькими проектами.
ПРН 20	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для здійснення перекладацької діяльності та забезпечення якості дослідження в перекладознавстві .
ПРН 21	Характеризувати теоретичні засади та прикладні аспекти перекладу.
ПРН 22	Інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.
ПРН 23	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для здійснення перекладацького аналізу.
ПРН 24	Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в галузі перекладу.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму за кваліфікацією та ліцензійними вимогами відповідають профілю і напряму дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи. В процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом роботи за фахом.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Наявні відповідні приміщення навчального призначення, інші приміщення для освітнього процесу – спортивні зали, комп'ютерні класи. Наявні спеціалізовані кабінети з відповідним обладнанням, устаткуванням та програмним забезпеченням. Наявна соціальна інфраструктура – їдальня, буфети, актові зали, санчастина. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам, а також прилаштовані для навчання осіб з інвалідністю.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	У вільному доступі ресурси центру науково-гуманітарної інформації (ЦНГІ) та навчально-методичне забезпечення дисциплін (підручники, навчальні посібники, довідкова та інша навчальна література), фахові періодичні видання. Розроблені комплекси навчально-методичного забезпечення дисциплін, програми та силабуси та відповідні дистанційні курси. Програма повністю забезпечена НМК з усіх освітніх компонентів.

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Харківським гуманітарним університетом «Народна українська академія» та академічними установами й університетами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Харківським гуманітарним університетом «Народна українська академія» та навчальними закладами країн-партнерів; Erasmus+ students mobility programme for learning between Fachhochschule Sudwestfalen University of Applied Science and People Ukrainian Academy, and between Pedagogical University in Karlsruhe and People Ukrainian Academy (2024-2027).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Наявні умови здійснення підготовки іноземних здобувачів вищої освіти: відповідний відділ, який здійснює організаційний супровід іноземців, наявність у викладацькому складі кафедр ХГУ «НУА» викладачів, які мають документи, що надають право викладати іноземною мовою. Навчання іноземних громадян за освітньою програмою здійснюється українською та англійською мовами.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кільк. кредитів	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Актуальні проблеми наукових досліджень у перекладознавстві	3	залік
ОК 2.	Історія перекладу	3	залік
ОК 3.	Практика перекладу з англійської мови: - реферативний переклад, - переклад спеціальних текстів (економічних, суспільно-політичних, медичних, художніх творів)	9	іспит
ОК 4	Юридичний переклад	5	іспит
ОК 5	Право для юридичного перекладу: - Теорія права - Термінознавство - Договірне (контрактне) право	4	залік
ОК 6	Практика перекладу з німецької/французької/іспанської мови	9	іспит
ОК 7	Практичний курс англійської мови	7	іспит
ОК 8	Практичний курс німецької мови	7	іспит

	Практичний курс французької мови		
	Практичний курс іспанської мови		
ОК 9	Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність	3	залік
Разом		50	
Практична підготовка			
ПП 1.	Виробнича перекладацька практика	6	залік
ПП 2.	Науково-дослідницька	4	
Загальний обсяг практичної підготовки:		10	
Підсумкова комплексна атестація			
ДА 1.	Атестаційний екзамен з практики перекладу з німецької/французької/іспанської мови	3	екзамен
ДА 2.	Захист кваліфікаційної роботи магістра	3	
Загальний обсяг державної атестації:		6	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		66	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1	Машинний переклад	3	залік
	Trados		
ВК 2	Усний послідовний переклад	4	залік
	Аудіовізуальний переклад		
ВК 3	Управління проєктами	3	залік
	Переклад в управлінні проєктами		
ВК 4	Переклад у сфері захисту прав людини (з англійської мови)	3	залік
	International Humanitarian Law in Theory and Practice (Coursera)		
ВК 5	Тренінг комунікації та ведення переговорів	3	залік
	Практикум публічної комунікації		
ВК 6	Інформаційні технології перекладача	4	залік
	Системи автоматизованого перекладу та постредагування		
ВК 7	Підприємницька діяльність у сфері перекладу	4	залік
	Нотаріальний переклад		
Загальний обсяг вибірових компонент:		24	
Разом за освітньою програмою: 90			

2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Освітні компоненти
1	ОК 1, ОК 3, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ПП 1, ПП 2, ВК 5, ВК 6,
2	ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ВК 1, ВК2, ВК 3.
3	ОК 3, ОК 4, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ПП 2, ДА 1, ДА 2, ВК 4, ВК 7.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми проводиться у формі складання атестаційного іспиту з практики перекладу з другої іноземної мови (німецької / французької / іспанської)) та захисту кваліфікаційної магістерської роботи.

4. Матриця відповідності визначених компетентностей компонентам освітньої програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	ПП1	ПП2	БК1	БК2	БК3	БК4	БК5	БК6	БК7
ІК	+	+	+	+			+	+			+				+			
ЗК1		+	+	+	+				+	+	+						+	
ЗК2	+	+	+											+	+	+	+	
ЗК3	+	+	+						+			+		+	+			
ЗК4				+	+	+			+				+	+	+			
ЗК5	+	+	+							+	+	+						
ЗК6			+	+		+	+						+		+		+	
ЗК7	+	+	+	+					+		+							
ЗК8	+		+	+					+	+	+		+		+			
ЗК9										+			+	+		+		
ЗК10					+		+	+		+				+		+		+
ЗК11	+	+							+		+							
ЗК12	+		+	+		+			+	+	+							+
ФК1	+	+								+			+		+			+
ФК2	+	+	+			+					+							
ФК3	+	+	+	+		+		+		+					+			
ФК4	+	+	+			+					+							
ФК5	+								+		+							
ФК6		+						+		+							+	+
ФК7	+	+	+			+				+		+						
ФК8			+	+		+	+	+							+	+		
ФК9										+		+		+			+	
ФК10										+		+					+	
ФК11			+	+		+	+	+		+								+
ФК12			+							+		+		+		+	+	

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ПП1	ПП2	ДА1	ДА2	ВК1	ВК2	ВК3	ВК4	ВК5	ВК6	ВК7
ПРН 1	+		+	+							+			+				+	+	
ПРН 2						+	+	+							+	+	+	+		
ПРН 3	+		+			+			+	+				+						
ПРН 4			+	+		+				+	+									+
ПРН 5										+						+		+		+
ПРН 6			+	+		+	+									+	+	+		+
ПРН 7	+	+									+		+							
ПРН 8	+	+								+	+		+							
ПРН 9	+	+	+	+		+				+	+	+	+							
ПРН 10	+			+		+				+	+	+					+			+
ПРН 11	+	+									+		+							
ПРН 12	+	+	+												+		+		+	+
ПРН 13	+		+	+		+	+										+	+		+
ПРН 14			+	+		+	+			+	+						+			+
ПРН 15	+	+									+		+							
ПРН 16			+	+		+				+	+	+							+	+
ПРН 17	+								+	+	+		+			+				
ПРН 18										+				+					+	
ПРН 19										+				+		+			+	
ПРН 20				+		+				+	+		+	+					+	+
ПРН 21	+	+				+				+	+	+	+							
ПРН 22			+	+		+	+	+		+			+							+
ПРН 23	+								+		+		+							
ПРН 24	+								+	+	+		+							